

Naam voorstel 15014852	Brief van SER Zeeland van 26 oktober 2015 over kadernota Economische Agenda 2.0 Kwaliteit en onderscheidend vermogen		
Betreft vergadering	Provinciale Staten	6 november 2015	
Te verzenden aan	Commissie via iBabs		
Verzenddatum	21 oktober 2015		
Wvd statengriffier	Arendo Schipper	0118 - 63 13 39	a.schipper@zeeland.nl
Statenadviseur	Simon de Visser	0118 – 63 15 94	s.de.visser@zeeland.nl
Inhoudelijk ambtenaar	Matthieu van Woerkom Jos Strobbe	0118 – 63 19 21 0118 – 63 14 32	m.v.woerkom@zeeland.nl jei.strobbe@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	J. de Bat		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Kadernota Economische agenda 2.0 'Kwaliteit en onderscheidend vermogen'
Bevoegdheid	PS
Toelichting	Betreft advies SER Zeeland. Daarbij wordt verwezen naar de brief van 17 juli 2015 waarin de SER Zeeland aanbevelingen heeft gedaan ten behoeve van de kadernota. Dit is als bijlage bijgevoegd.
Overige informatie	Voorstel is deze brief te betrekken bij statenvoorstel SERV 014 Kadernota Economische Agenda 2.0



15014852



Aan Provinciale Staten van Zeeland
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. <i>Sg</i>	AMBT <i>Joosse</i>
AFD. TERMIJN	
DATUM	27 OKT. 2015
DOC.NR.	
ZAAK NR.	
CLASS.	

Postbus 141
4330 AC Middelburg
M: 06 4063 4909
E: info@serzeeland.nl

Datum:
26 oktober 2015

Betreft:
Advies inzake Kadernota Economische Agenda 2.0

Mevrouw, mijne heren,

Met belangstelling heeft SER-Zeeland kennis genomen van de ontwerp-Kadernota Economische Agenda 2.0 (verder aangeduid als Kadernota). Op verzoek van het College van Gedeputeerde Staten hebben wij in onze brief van 17 juli jl. een aantal aanbevelingen gedaan ten behoeve van de Kadernota. Deze brief treft u als bijlage bij de Kadernota aan. Met het oog op de behandeling van de Kadernota in uw vergadering op vrijdag 6 november a.s. willen wij graag uw aandacht voor het volgende vragen.

Algemeen

De Kadernota sluit goed aan bij onze aanbevelingen. Dit betekent in ieder geval dat het dagelijkse provinciebestuur en de sociale partners in Zeeland het op hoofdlijnen met elkaar eens zijn wat betreft de kaders voor het te voeren regionaal-economische beleid. Onderstaand advies is met name bedoeld om een paar onderwerpen te finetunen en ook enkele accenten te leggen op onderwerpen die voor SER-Zeeland van extra belang zijn.

SER-Zeeland is positief verrast door de beknoptheid en de leesbaarheid van de Kadernota. Verder spreekt ons de focus op enkele thema's, die er toe doen, aan. Wat ons betreft mag die focus er ook zijn in de Beleidsnota Economische Agenda, waar het gaat om de uitvoering van een beperkt aantal projecten.

Hoewel wij erkennen dat het lastig is om de effectiviteit van het gevoerde economische beleid te meten, adviseren wij om in de Kadernota zo concreet mogelijke doelstellingen (bijvoorbeeld percentage economische groei, groei van het aandeel hoger opgeleiden, percentage bedrijven met een adequate digitale ontsluiting) te formuleren om de resultaten van het beleid te meten. Daardoor is het ook mogelijk om het beleid tussentijds aan te passen als beoogde doelstellingen niet of onvoldoende worden bereikt.

De hoofdpoging van de nota, te weten een excellente kwaliteit van leven gebaseerd op Zeeuwse waarden, bestaat o.i. niet louter uit een wisselwerking tussen de duurzaamheidskapitalen (zie pag. 6), maar m.n. uit een samenhangende ontwikkeling in balans. De ontwikkeling van één kapitaal mag niet ten koste gaan van één of beide andere kapitalen.

Bedrijvigheid in de Zeeuwse zeehavens

In hun brief van 20 oktober jl., waarvan wij de strekking onderschrijven, hebben Portiz en BZW-Zeeland gevraagd om meer beleidsmatige aandacht in de Kadernota voor de bedrijvigheid in de Zeeuwse zeehavens. De industriële en logistieke ondernemingen in de Zeeuwse zeehavens zijn immers goed voor 18% van de Zeeuwse werkgelegenheid en hebben een aandeel van maar liefst 46% van de toegevoegde waarde in Zeeland (Bron: Havenmonitor, Erasmus Universiteit). De zeehavengebonden bedrijvigheid is dus van levensbelang voor de Zeeuwse economie. Verdere uitbouw van het sociaal en economisch belang van deze ondernemingen en van de zeehavengebieden dient door de Provincie Zeeland waar mogelijk gefaciliteerd en ondersteund te worden.

SER-Zeeland heeft tot taak om de (provinciale) overheid gevraagd of uit eigen beweging te adviseren op sociaal economisch terrein. In SER-Zeeland hebben de werkgeversorganisaties BZW Zeeland, MKB-Zeeland en ZLTO Zeeland, alsmede de werknemersorganisaties CNV, FNV en de Unie zitting. De Vereniging Zeeuwse Gemeenten en de Zeeuwse Milieufederatie zijn als adviseur verbonden aan SER-Zeeland.



Hoofdstuk 4.1. Transitie naar een circulaire economie

Wij stemmen in met het feit dat in de Kadernota de transitie naar een circulaire economie gezien wordt als één van de vier economische opgaven voor de komende periode. De opsomming van de kaders die in hoofdstuk 4.1. genoemd worden, komt ons echter enigszins fragmentarisch en versnipperd over. Hoewel wij ervan overtuigd zijn dat het beleidsterrein inzake de transitie naar een circulaire economie nog in de kinderschoenen staat, adviseren wij te kiezen voor een brede(re) benadering van de mogelijkheden en kansen ervan voor de Zeeuwse economie.

Overigens dienen wij ons hierbij bewust te zijn van het feit dat de transitie naar een circulaire economie een geleidelijk proces zal zijn, dat ook de nodige tijd vergt. Deze omschakeling kan alleen maar succesvol zijn als deze mede wordt gerealiseerd door economisch gezonde en bestaande industriële ondernemingen.

De initiatieven van Portiz en BZW-Zeeland in samenwerking met de ZMf om te komen tot een Plan van Aanpak voor meer duurzaam ondernemen in de zeehavens, toont aan dat er draagvlak en bereidheid aanwezig is bij deze ondernemingen om stappen in de richting van de circulaire economie te zetten. Onder meer via het in ontwikkeling zijnde Strategisch Masterplan van Zeeland Seaports heeft de Provincie Zeeland, als grootaandeelhouder, de mogelijkheid om deze initiatieven verder aan te jagen en te stimuleren.

SER-Zeeland beschouwt de huidige contracten tussen Zeeuwse overheden en afvalverbrandingsinstallaties als een opportuniteit met betrekking tot de ontwikkeling van de circulaire economie. In plaats van reststromen te verwaarden, wordt nu nog waarde verbrand. Als deze contracten aflopen, adviseren wij te bezien wat de mogelijkheden zijn om een en ander om te zetten in een circulaire economie-concept.

Hoofdstuk 4.2. Omgaan met demografische uitdagingen en een goed vestigingsklimaat

Een belangrijke uitdaging waar Zeeland voor staat is het tegengaan van ontgroening, vergrijzing en vooral het vertrek van hoger opgeleiden uit de provincie. Nu al ligt het percentage hoger opgeleiden in Zeeland duidelijk lager dan het gemiddelde in andere provincies. Zeker met het oog op de groeiende betekenis van de kenniseconomie, is de braindrain (zoals dat in de Kadernota wordt genoemd) een zeer ongewenste ontwikkeling. Maar ook om de ambities op het gebied van de transitie naar een circulaire economie te realiseren, zullen voldoende hoger opgeleiden beschikbaar moeten zijn. Terecht besteedt de Kadernota hieraan aandacht en wordt er vooral ingezet op de versterking van de onderwijsstructuur (Campus Zeeland) om het tij te keren. Hoewel wij de doelstellingen van Campus Zeeland ondersteunen, zijn wij wel van mening dat er meer nodig is om hoger opgeleiden aan Zeeland te binden. Daarbij gaat het ook om de beschikbaarheid van passende functies (werk!) en de aanwezigheid van aantrekkelijke stedelijke woonmilieus en van goede verbindingen (per auto en per openbaar vervoer) met de aangrenzende regio's (ook met Vlaanderen). Dit is een opgave, die een maximale samenwerking van alle Zeeuwse overheden vereist. Graag zouden wij zien dat in de Kadernota ook deze voorwaarden aan bod komen en dat in de Beleidsnota Economische Agenda concrete projecten worden opgesomd.

Wij beschouwen de aangekondigde Zeeuwse detailhandelsvisie als een positief voorbeeld van een gezamenlijke inspanning van de Zeeuwse overheden om de stedelijke aantrekkelijkheid te vergroten.

De bestaande zeehavengebonden ondernemingen (industrie en logistiek) zullen zeker in de komende twee decennia de basis vormen voor een gezonde economische groei in Zeeland en de daarmee samenhangende innovatie. Mede om die reden zullen deze ondernemingen ook in de komende periode een bijdrage leveren aan de oplossing van de demografische uitdagingen van Zeeland.

In ons advies van juli jl. hebben wij op diverse plekken aandacht gevraagd voor de Zeeuwse arbeidsmarkt. In onze optiek dient het provinciale beleid bij te dragen aan een arbeidsmarkt, die perspectief biedt voor alle Zeeuwen. Ofwel: het economisch beleid helpt meer Zeeuwen aan een baan. Maar matchen de ambities van het provinciale economisch beleid voldoende met de doelstellingen en opgaven van het arbeidsmarktbeleid van de Zeeuwse gemeenten? Naar



onze mening dienen het economisch beleid van de provincie en het arbeidsmarktbeleid van de Zeeuwse gemeenten zoveel mogelijk parallel te lopen (of te zwaluwstaarten). Samenwerking en een gezamenlijke visie op de mogelijkheden om meer Zeeuwen aan werk te helpen is ook hier het devies.

De kwaliteit van het Zeeuwse vestigingsklimaat wordt niet alleen bepaald door goede verbindingen binnen Zeeland, maar ook door goede verbindingen met omliggende regio's. Het gaat daarbij om verbindingen voor diverse modaliteiten: per as, per spoor en via het water. Vooral voor de verdere ontwikkeling van de zeehavengebonden bedrijvigheid zijn optimale zeewaartse en achterwaartse verbindingen essentieel. Een verdere verbetering van de doorstroming tussen Midden-Zeeland en de Randstad is er daar één van. Dit streven van het College van GS (pag. 14) wordt door ons van harte toegejuicht. Daarnaast gaat het in het bijzonder om de volgende projecten:

- a. de realisering van een volledig vierbaans autoweg vanaf de A58 bij Heinkenszand via de Westerscheldetunnel en de Sluiskil tot aan de Vlaamse grens bij Zelzate, inclusief de aanleg van een viaduct bij de aansluiting van de Bernhardweg op de Sloeweg,
- b. de aanleg van spoorverbindingen tussen het Sloegebied en Antwerpen en tussen Axel en Zelzate voor het goederenvervoer,
- c. de verbetering van de nautische toegankelijkheid van de Westerschelde door het verwijderen van de drempel in de Wielingen en door het verruimen van de dynamische kielspeling.

Wij verwijzen u ook naar ons advies d.d. 5 augustus jl. inzake het concept-Mobiliteitsplan (zie www.serzeeland.nl).

Hoofdstuk 4.3. Stimuleren innovatie in en tussen sectoren

Een goede digitale infrastructuur wordt steeds meer beschouwd als een onmisbare schakel van het vestigingsklimaat. Dat geldt niet alleen voor de gebieden met bevolkings- en bedrijvenconcentraties, maar ook in de buitengebieden. Een en ander speelt vooral voor de Zeeuwse topsectoren, zoals de landbouw en recreatie en toerisme. Vanwege de snelheid van de technologische ontwikkelingen is datgene wat vandaag "state of the art" is over enkele jaren al weer verouderd. Vanuit de opvatting dat de provinciale overheid verantwoordelijk is voor een goed vestigingsklimaat, adviseren wij de Provincie Zeeland om zich maximaal in te spannen voor een digitaal netwerk in Zeeland, dat de vergelijking met andere regio's kan doorstaan. Wat ons betreft hoort hier ook een financiële inspanning van de Provincie Zeeland bij, als dat voor de realisering ervan noodzakelijk is. Zie in dit verband (op de website www.serzeeland.nl) ons advies d.d. 28 februari 2014 over de nota "Digitale Agenda van Zeeland".

Hoofdstuk 4.4. Benutten en versterken van beleving en imago van Zeeland

Wij onderschrijven de kaders die in dit hoofdstuk zijn geformuleerd. Ons spreekt in het bijzonder aan dat Zeeland wordt gepromoot als een aantrekkelijke provincie, zowel wat betreft bedrijfsvestiging, wonen en (toeristisch) verblijven. Wij vinden het belangrijk dat het "bouwen" aan het imago in samenwerking en in overleg met gemeenten, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties invulling wordt gegeven.

Overige onderwerpen

Rol van de provinciale overheid

In ons advies van juli jl. hebben wij ervoor gepleit dat de Provincie Zeeland niet schroomt om de regierol op zich te nemen als bijvoorbeeld gemeenten er niet of onvoldoende in slagen om gezamenlijk het Zeeuwse belang voorop te stellen. Op pag. 7 van de Kadernota wordt aandacht besteed aan de provinciale rol opvatting. De tekst vinden wij te vrijblijvend en enigszins afstandelijk. Wij zouden graag zien dat hier wat nadrukkelijker ingegaan wordt op de (wenselijkheid van een stevigere) regiefunctie van de Provincie als Zeeuwse belangen in het geding zijn.

Overleg tussen de drie O's (overheden, ondernemers en onderwijsinstellingen)

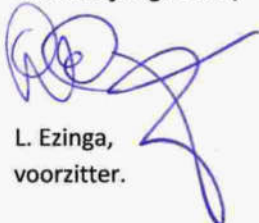
In de Kadernota wordt op diverse plaatsen gesproken over het zgn. triple helix-overleg of het Overleg tussen de drie O's. Buiten Zeeland zien wij dat ook een vierde O, te weten de overige maatschappelijke organisaties, steeds vaker bij



het overleg betrokken worden. Wij geven u in overweging om, daar waar zinvol en gewenst, ook de overige maatschappelijke organisaties te betrekken bij samenwerking en overleg op het economische beleidsterrein.

Graag hopen wij dat u bovenstaande opmerkingen en suggesties betreft bij uw standpuntbepaling met betrekking tot de ontwerp-Kadernota Economische Agenda 2.0.

Vriendelijke groeten,



L. Ezinga,
voorzitter.

c.c. College van Gedeputeerde Staten.

